

AGENDA URBANA DE MANRESA 2030

Sessió de seguiment amb l'Aliança per la Sostenibilitat de Manresa

Lloc: Centre de l'Aigua de Can Font, Manresa

Data i hora: Dimecres 22 gener 2025, 18:00 h – 20:00 h

Entitats participants:

- Ajuntament de Manresa
- Aigües de Manresa
- Associació Bages Impuls
- Cambra de la Propietat Urbana de Manresa i el Bages
- Centre d'Estudis del Bages
- Consell Regulador de la Denominació d'Origen Pla de Bages
- Institut Català de Salut
- Llar Sant Joan de Déu. F. Germà Tomas Canet
- Meandre
- Montepio Conductors Manresa-Berga
- Museu de l'Aigua i el Tèxtil (Parc de la Séquia)
- PIMEC
- UManresa - FUB
- UPC Manresa

Introducció

Després de l'aprovació de l'Agenda Urbana de Manresa 2030 el passat mes de març, es va iniciar el procés de seguiment i avaluació dels avenços realitzats i del seu impacte a la ciutat durant el 2024. Aquesta sessió va formar part d'aquest procés i va tenir com a objectiu principal analitzar els indicadors establerts a l'Agenda, així com avaluar qualitativament els avenços mitjançant trobades amb agents municipals i locals.

Aquesta trobada es va emmarcar dins l'elaboració del primer Informe Voluntari Local anual de Manresa, seguint les directrius de l'ONU i la metodologia proposada per la Diputació de Barcelona. Durant la sessió, es va revisar l'execució de l'Agenda Urbana, es van compartir experiències i iniciatives de les entitats participants, i es van presentar oportunitats de col·laboració en projectes europeus.

Ordre del dia

La sessió ha seguit el següent ordre del dia:

- 5' Benvinguda de la Reg. de Presidència Sra. Mariona Homs
- 5' Presentació del programa de la sessió i objectius
- 40' Revisió de l'avanç de l'Agenda Urbana Manresa 2030
- 15' Pausa berenar, tot fent xarxa
- 40' Entrevista a dues entitats del territori
- 10' Projectes europeus i oportunitats de col·laboració des de l'Aliança Ciutadana
- 5' Cloenda

Participants

Entotal, han participat 14 agents i associacions vinculats amb Manresa, una representant política de l'equip de govern de l'Ajuntament de Manresa i dos responsables tècnics de l'Ajuntament, a més de 2 facilitadores de l'empresa Paisaje Transversal.

Desenvolupament de la sessió

A continuació es descriuen les diferents parts de la sessió:

Benvinguda de la Reg. de Presidència Sra. Mariona Homs

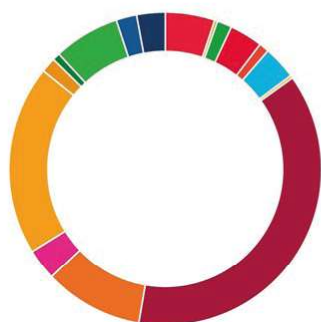
La sessió va començar amb la intervenció de la Sra. Mariona Homs, Regidora de Presidència de l'Ajuntament de Manresa, qui va donar la benvinguda als assistents i va destacar la importància de la trobada per avaluar els avanços de l'Agenda Urbana Manresa 2030.

A continuació es van presentar els objectius de la sessió i la metodologia de treball. Es va explicar el desenvolupament previst de la reunió.

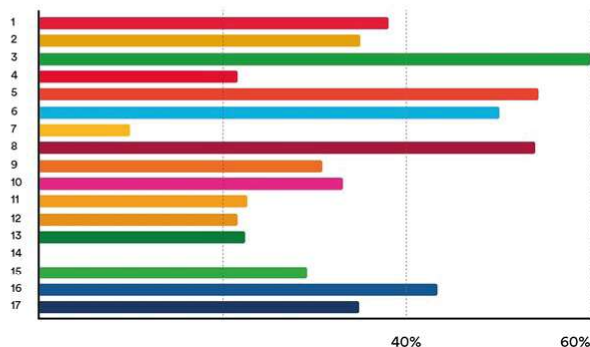
Revisió de l'avanç de l'Agenda Urbana Manresa 2030

A continuació, l'equip de Paisaje Transversal va presentar l'estat d'execució de l'Agenda Urbana Manresa 2030, fent una anàlisi detallada de les dades i indicadors de seguiment. Es van revisar els reptes i subreptes de l'AUM2030, amb una lectura guiada de les accions planificades.

Segons l'anàlisi presentada, fins al moment s'ha executat un 21,24% del pressupost total previst per al període 2022-2030, el que representa un grau d'assoliment del 32,06%. Es van destacar les accions relacionades amb els 10 Objectius Estratègics establerts a l'Agenda Urbana Estatal i la seva vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). També es va informar sobre les properes fites del procés d'avaluació, incloent-hi la redacció de l'Informe Voluntari Local i la seva presentació prevista per a l'abril de 2025. Per ampliar-ne informació es pot consultar la presentació de la sessió.

Pressupost executat
AUM2030

Grau d'assoliment d'actuacions per ODS
AUM2030

F1. Anàlisi del grau d'assoliment de l'AUM2030 segons ODS

F2. Sessió de treball conjunta

Sessió de treball conjunta

Es va fer una dinàmica per recollir iniciatives concretes de les entitats assistents vinculades amb l'AUM. Es va donar temps als assistents perquè identifiquessin iniciatives o tasques que fan des de les seves entitats, relacionades amb les accions de l'Agenda Urbana i les escrivissin en post-its, que es van col·locar en pòsters A0 amb les accions de l'AUM2030 organitzades per reptes. En l'apartat de Resultats d'aquest document es poden revisar totes les iniciatives identificades.

A continuació, l'equip facilitador va recollir aquestes aportacions i va dinamitzar una conversa per ampliar la informació sobre les iniciatives identificades, fomentant l'intercanvi d'idees i experiències entre les entitats participants.

Pausa per berenar

Es va organitzar una pausa berenar per facilitar la interacció entre els assistents. Aquest espai va permetre que les persones participants es coneguessin millor i poguessin establir vincles.

F3. Entrevistes als representats de la UPC i Bages Impuls.

Entrevista a dues entitats del territori

Dues entitats del territori van ser convidades a compartir els seus projectes: la Universitat Politècnica de Catalunya Manresa, representada per Pura Alfonso, i Bages Impuls, representada per Ignasi Sala. Cada entitat va disposar de 10 minuts per exposar la seva tasca i explicar com contribueixen als objectius de sostenibilitat de Manresa. El contingut de les exposicions es pot consultar en les presentacions en PDF.

A continuació, es va obrir una conversa moderada en què es van tractar temes com la col·laboració amb altres entitats, les oportunitats futures de treball conjunt i la incorporació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i dels Objectius Estratègics de l'Agenda Urbana en les seves activitats. Es va donar pas a un torn de preguntes per aprofundir en els temes tractats.

Projectes europeus i oportunitats de col·laboració des de l'Aliança Ciutadana

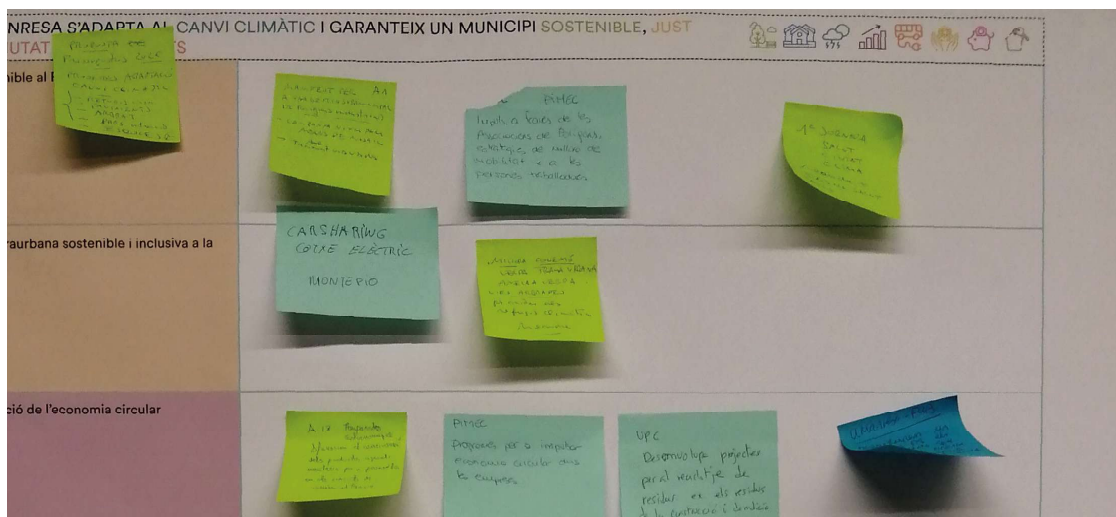
Sònia Puyol, de l'Ajuntament de Manresa, va presentar projectes europeus i oportunitats de col·laboració que es podrien impulsar des de l'Aliança Ciutadana. Es van exposar diferents línies de finançament i programes que podrien beneficiar les entitats locals i es va animar a les organitzacions assistents a implicar-se en aquestes iniciatives.

Cloenda

Per finalitzar, es va agrair als i les assistents la seva participació i aportacions a la sessió i es van recordar els propers passos amb l'Aliança Ciutadana.

Resultats de la sessió de treball

A continuació es presenten les iniciatives identificades per les entitats participants organitzades al voltant de cada repte estratègic i cada actuació de l'Agenda Urbana de Manresa 2030.

F4. Panel Repte 1 amb les iniciatives identificades.

R1. El model urbà de Manresa s'adapta al canvi climàtic i garanteix un municipi sostenible, just i resilient cap a la ciutat dels 15 minuts

A1. Potenciar l'ecomobilitat al Pla de Bages

- Manifest per a una gestió supramunicipal de polígons industrials: campanya ni un parc menys de mosaic (Meandre)
- Pimera jornada "Salut, ciutat, clima" (Meandre + Ens de Salut Bages)
- Impuls a través de les Associacions de Polígons, estratègies de millora de mobilitat per a persones treballadores (PIMEC)
- Proposta de pressupostos 2026: projectes d'adaptació al canvi climàtic: refugis climàtics, paviments, arbrat, escocells, parcs intraurbans (Meandre)

A2. Promoure una mobilitat intraurbana sostenible i inclusiva a la ciutat de Manresa

- Carsharing, cotxe elèctric (Montepio Conductors Manresa-Berga)
- Millora connexió verda amb trama urbana, vies arbrades (Meandre)

A18. Gestió de residus i promoció de l'economia circular

- Temporades gastronòmiques que afavoreixin el coneixement dels productes agroalimentaris per a posarlos en els circuits de comercialització (Bages Impuls)
- Programes per a impulsar l'economia circular dins les empreses (PIMEC)
- Projectes per al reciclatge de residus (exemple: residus de la construcció i la demolició) (UPC)
- Programa per que els esdeveniments organitzats tinguin un impacte baix (sostenible, residus 0...) (UManresa - FUB)

A19. Foment de les energies renovables, l'eficiència energètica, les comunitats de producció i de consum d'energia i la lluita contra la pobresa energètica

- Canvis en els tancaments (finestres) i millora de l'eficiència energètica d'un dels centres (FGTC Llar SJD)
- Canvi tancaments Sanmartí: instal·lacions FV, turbina, DO xarxa biomassa, EUCF, geotèrmia (Aigües de Manresa)
- Acompanyament a les empreses per a la implementació de mesures d'eficiència energètica (PIMEC)
- Canvi de tots els tancaments de les oficines del Museu de l'Aigua i el Tèxtil (Parc de la Sèquia)

A20. Aplicació de criteris de sostenibilitat en el disseny i desenvolupament del futur polígon Pont Nou II i de la segona fase del Parc Tecnològic següent , i introducció de millores per fer més sostenibles la resta de polígons de Manresa

- Acompanyament a les empreses per a la implementació de mesures d'eficiència energètica (PIMEC)
- Promoure la construcció en pedra seca. Cura del paisatge i matèria prima km.0 (Consell Regulador de la Denominació d'Origen Pla de Bages)

A31. Millorar l'eficiència i sostenibilitat de la xarxa d'aigües existent, incloent-hi sistemes de reciclatge i reutilització d'aigua de pluja (xarxa separativa, aljubs per a reg parcs i jardins)

- Concienciació, activitats educatives i visites. Exposició sanejament (Parc de la Sèquia)

A32. Implementació de mesures de resiliència per enfrontar l'augment de temperatures derivat del canvi climàtic

- Estudi varietat de vinyes a la Torre Lluvià (Consell Regulador de la Denominació d'Origen Pla de Bages)

A6. Implementació de mesures de revitalització del Centre Històric i de rehabilitació sostenible d'edificis

- Informar e incentivar a les comunitats de veïns per tal que adoptin acords vinculats amb la rehabilitació sostenible dels edificis (Cambra de la Propietat Urbana de Manresa i el Bages)

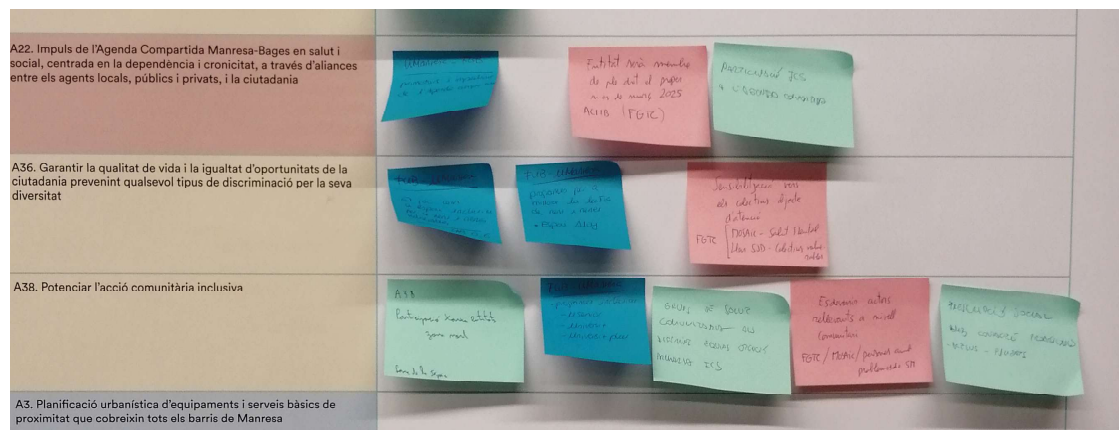
A23. Rehabilitació sostenible de la Fàbrica Nova i el seu entorn per a la regeneració urbana, social i econòmica de Manresa i la comarca del Bages

- Pla Energètic Fàbrica Nova (Aigües de Manresa)

A33. Millora de la qualitat i condicions d'accessibilitat del parc edificatori manresà

- Pla d'accessibilitat Museu - Can Font (Parc de la Sèquia)

R2. La població vulnerable de Manresa s'integra en el teixit social de la ciutat i es garanteix la salut i la qualitat de vida de tota la ciutadania

F5. Detall del panell Repte 2 amb les iniciatives identificades.

A12. Millora i consolidació del Pacte socioeducatiu de ciutat per reduir la segregació escolar i augmentar l'equitat educativa a les escoles de primària i a secundària

- Programa de Salut i Escola des d'infermeria d'atenció primària (ICS)

A13. Programa de lluita contra la bretxa digital entre la població, especialment dirigit a l'alumnat de primària i secundària, la gent gran, les persones amb diversitat funcional i les persones en situació de vulnerabilitat

- Formacions en TIC a les persones ateses a diferents centres (FGTC, Llar SJD, Ed.Mosaic)
- Programes de Prescripció Social (ICS)

A16. Integració de la perspectiva de gènere a les polítiques municipals com a motor d'una ciutat compromesa amb els valors igualitaris i de no-discriminació per sexe, identitat de gènere ni orientació sexual, i lliure de violències masclistes i lgtbifòbiques

- Projecte "Women in Tech" que apropa les dones a les TIC (UPC)
- Formació a professionals de la salut en temes de gènere i violències masclistes (ICS)
- Accions de sensibilització i acompanyament empresarial per el compliment d'obligacions legals (PIMEC)

A17. La cultura i l'esport com a drets assequibles per a tots els públics, atenent a la diversitat i amb perspectiva de gènere

- Programa "Apropa Cultura" (Parc de la Sèquia)

A22. Impuls de l'Agenda Compartida Manresa-Bages en salut i social, centrada en la dependència i cronicitat, a través d'aliances entre els agents locals, públics i privats, i la ciutadania

- Promoció i impuls de l'Agenda Compartida (UManresa - FUB)
- Entitat serà membre de ple dret el proper març 2025 (FGTC)
- Participació de l'ICS a l'Agenda Compartida (ICS)

A36. Garantir la qualitat de vida i la igualtat d'oportunitats de la ciutadania prevenint qualsevol tipus de discriminació per la seva diversitat

- LAB_06: El joc com a espai inclusiu per a nens i nenes vulnerables (UManresa - FUB)
- Programes per a millorar la lectura de nens i nenes (Espai Aloy)
- Sensibilització vers a col·lectius objecte d'atenció: Mosaic - Salut Mental, Llar SJD - col·lectius vulnerables (FGTC)
- Tallers/sessions psicoeducatives dirigides al benestar emocional d'atenció primària (ICS)
- Promoció de campanyes d'informació de salut pública dirigida a poblacions vulnerables (ICS)

A38. Potencial l'acció comunitària inclusiva

- Participació Xarxa Entitats zona nord (Parc de la Séquia)
- Programes inclusius: Usenior, Universi+, Universi+plus (UManresa - FUB)
- Esdevenir actors rellevants a nivell comunitari (salut mental) (FGTC, MOSAIC)
- Grups de salut comunitària als diferents equips d'atenció primària (ICS)

A7. Establiment d'una xarxa d'espais verds urbans, a partir de la creació, remodelació i identificació d'espais verds urbans accessibles, que actuïn com a refugis climàtics naturals i propiciïn les relacions de comunitat, millorant així la salut física i mental de la població, alhora que protegeixin la biodiversitat urbana

- Gestió dels parcs de Can Font, l'Agulla i entorn de la Séquia (Parc de la Séquia)

A8. Creació d'una xarxa de refugis climàtics urbans formada pels punts de la xarxa d'espais verds urbans i per equipaments públics de qualitat

- Museu com a refugi climàtic (Parc de la Séquia)

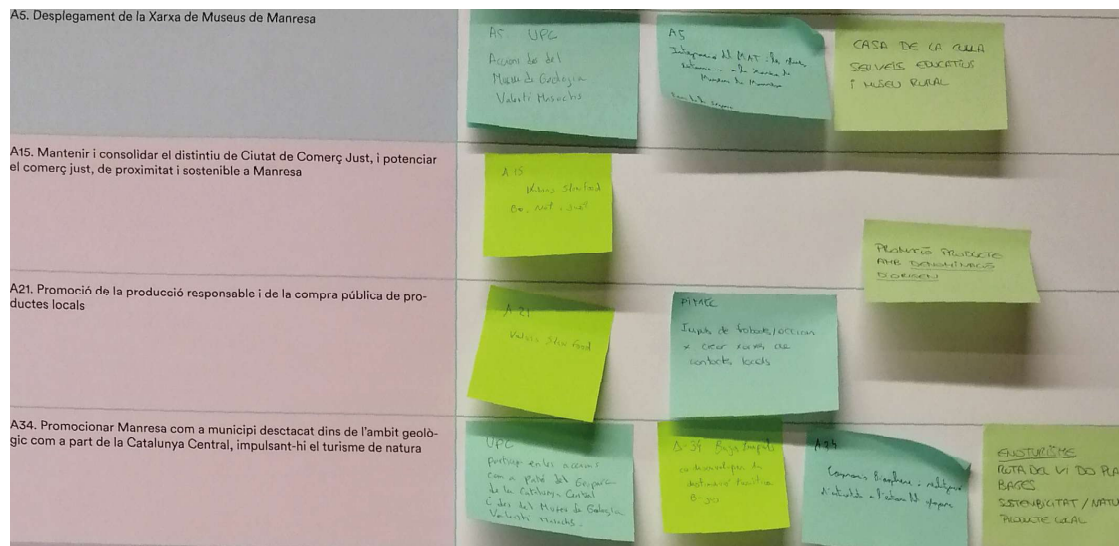
A9. Impuls del Pla Estratègic del riu Cardener i de l'Anella Verda de Manresa com a espai multifuncional: promoció de la biodiversitat, millora i control de l'accessibilitat, habilitació de zones de lleure i esport, i gestió sostenible del bosc per reduir el risc d'incendis i generar energia renovable a partir de biomassa

- Participació activa en projectes de ciència ciutadana "Els habitants de l'aigua" (Parc de la Séquia)

A11. Implementar l'Estratègia pel Dret a l'Alimentació, que garanteixi la recollida i aprofitament d'aliments amb finalitat social

- Sopar gastronòmic sobre el malbaratament alimentari (Bages Impuls)

R3. La governança de Manresa explore noves col·laboracions i aliances multinivell per impulsar la innovació, fomentar la participació ciutadana i generar noves oportunitats.

F6. Detall del panell del Repte 3 amb les iniciatives identificades.

A4. Consolidació de Manresa com una destinació turística sostenible, a partir del patrimoni ignasià, el Parc de la Sèquia i l'Anella Verda

- Projectes de turisme sostenible, com camins de la séquia (Parc de la Séquia)
- Enoturisme. Ruta del vi: vi, sòl, paisatge, aliment (Consell Regulador de la Denominació d'Origen Pla de Bages)
- Activitats amb entitats i iniciatives locals (Parc de la Sèquia)

A5. Desplegament de la Xarxa de Museus de Manresa

- Accions des del Museu de Geologia Valenti Masachs (UPC)
- Impuls de trobades per a creació de contactes locals (PIMEC)
- Casa de la Culla: Serveis educatius i Museu Rural (Consell Regulador de la Denominació d'Origen Pla de Bages)
- Integració del MAT a la Xarxa de Museus de Manresa (Parc de la Séquia)

A15. Mantenir i consolidar el distintiu de Ciutat de Comerç Just, i potenciar el comerç just, de proximitat i sostenible a Manresa

- Valons Slow Food (bo, net i just) (Associació Bages Impuls)

A21. Promoció de la producció responsable i de la compra pública de productes locals

- Promoció de productes amb denominació d'origen (Consell Regulador de la Denominació d'Origen Pla de Bages)

A34. Promocionar Manresa com a municipi destacat dins de l'àmbit geològic com a part de la Catalunya Central, impulsant-hi el turisme de natura

- Compromís Biosphere i realització d'activitats a l'entorn del geoparc (Parc de la Séquia)
- Participació en les accions com a Paltó del Geoparc de la Catalunya Central i des del Museu de Geologia Valentí Masachs (UPC)
- Co-desenvolupar la destinació turística del Bages (Associació Bages Impuls)

A30. Planificació comarcal, integrada i equilibrada d'infraestructures, equipaments i serveis

- Planificació integral de la xarxa d'abastament d'aigua i la xarxa de sanejament (Aigües de Manresa)

A25. Creació d'un pol de recerca, innovació i transferència de coneixement que faci més competitiu el territori i que creï llocs de treball de qualitat i sostenibles

- Impulsar la recerca en àmbits de salut, educació i empresa (UManresa - FUB)
- Participació en la càtedra MNACTEC-UAB: jornades de patrimoni i altres accions
- Programes per a persones actives per millorar competències i per a persones en situació d'atur per millorar ocupabilitat (PIMEC)
- Estudi Torre Lluvià per adaptar al canvi climàtic (Consell Regulador de la Denominació d'Origen Pla de Bages)

Conclusions

En conclusió, la sessió de seguiment de l'Agenda Urbana de Manresa 2030 ha estat una oportunitat valuosa per avaluar els progressos aconseguits fins ara i identificar noves iniciatives que contribueixen als Objectius de Desenvolupament Sostenible. Durant la dinàmica de treball, es va generar un espai col·laboratiu que va permetre compartir experiències i propostes, identificant àrees d'interès com la **transició energètica**, la **mobilitat sostenible**, i la **col·laboració intersectorial**, que es van considerar prioritats per al futur de la comarca del Bages.

Les iniciatives per a la transició energètica, com la implementació de l'energia renovable a nivell local i la millora de l'eficiència energètica dels edificis, són prioritàries per les entitats implicades.

A més, la mobilitat sostenible es va identificar com un altre punt d'acord, amb l'objectiu d'impulsar solucions de transport més netes i inclusives per als ciutadans, mitjançant la promoció de la mobilitat compartida i l'ampliació d'infraestructures verdes a la ciutat.

Un altre dels punts va ser la necessitat de potenciar la col·laboració entre els diferents sectors. La interacció entre el sector públic, el privat i les entitats socials va ser vista com un element clau per garantir que els projectes de sostenibilitat siguin efectius.

Això va quedar reflectit en diverses propostes per crear espais de trobada i establir mecanismes de cooperació que permetin una implementació més eficient i cohesionada dels projectes.

Finalment, un altre dels temes destacats va ser la inclusió social, amb la creació de programes que impliquin tots els col·lectius, especialment aquells en situació de vulnerabilitat, com les persones grans, les persones amb discapacitat i els joves. Les iniciatives per reduir la bretxa digital i fomentar el benestar emocional van ser percebudes com essencials per aconseguir una comunitat més justa i cohesionada.